
PLAN MOT DISKRIMINERING, TRAKASSERIER
OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Hedekas skola och fritidshem

Läsåret 2023/2024

Innehållsförteckning

Innehåll

Planens syfte	3
Till dig som elev	3
Till dig som vårdnadshavare/förälder	3
Ansvarsfördelning	3
Samverkan och delaktighet	4
Diskrimineringslagen	4
Begrepp och definitioner.....	4
Diskriminering	4
Diskrimineringsgrunderna.....	4
Direkt diskriminering	5
Indirekt diskriminering.....	5
Trakasserier	5
Kränkande behandling	5
Åtgärdande arbete då elev diskrimineras	6
Åtgärdande arbete då elev utsätts för trakasserier och/eller sexuella trakasserier.....	6
Åtgärdande arbete vid kränkande behandling mellan elever:	7
Åtgärdande arbete vid kränkande behandling mellan elev och personal:.....	7
Utvärdering av föregående års likabehandlingsarbete, läsåret 2021/2022.....	8
Förebyggande	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Målsättning och vision inför läsåret 2022/2023	9
Förebyggande åtgärder.....	9
Främjande arbete.....	9

Planens syfte

Syftet med planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är att beskriva hur skolan arbetar främjande att skapa en trygg skolmiljö och hur skolan arbetar förebyggande genom att kartlägga och avvärja risker. Alla barn har rätt till en trygg och stimulerande miljö. Därför finns det bestämmelser om att skolan måste arbeta främjande och förebyggande för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt arbeta för att undanröja hinder för allas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

Till dig som elev

Alla elever på Hedekas skola skall trivas, vara trygga och känna samhörighet med varandra och skolans personal. Det är några av de viktigaste förutsättningarna för att det ska kunna ske en god inläring. Om du känner dig kränkt ska du omedelbart kontakta en vuxen som du känner förtroende för. Det gäller också om du ser någon annan elev som är utsatt eller utsätter andra elever.

Till dig som vårdnadshavare/förälder

All personal arbetar för att ditt barn skall känna trygghet i skolan. Om du trots allt misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för kränkande behandling, kontakta skolans personal. Misstänker du att ditt eller något annat barn kränker andra bör du som vuxen göra helt klart att du inte accepterar det och kontakta skolan.

Ansvarsfördelning

Huvudman har det yttersta ansvaret för att planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och utvärderas.

Rektor ansvarar för att personalen utbildas och arbetar utefter skolans plan mot kränkande behandling. Rektor ansvarar för att planen blir känd och tillgänglig för vårdnadshavare och elever.

Skolans personal har ansvar att arbeta främjande och förebyggande samt ingripa vid kränkningar, i enlighet med planen.

Samverkan och delaktighet

Skolan har trivselregler som arbetats fram på klassråd och elevråd. Genom skolans regler skapas ett gemensamt förhållningssätt som blir synligt i verksamheten. Vårdnadshavare är delaktiga i framtagandet av planen genom att svara på enkäter, vara delaktiga i föräldraråd samt i elevens utvecklingssamtal. Personalen är delaktig i arbetet vid elevuppföljningar, utvärderingar och samtal. Skolans elevhälsa är delaktiga i arbetet med planen.

Diskrimineringslagen

1 kap 1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2014:958).

3 kap 1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2016:828).

Begrepp och definitioner

Diskriminering

Diskriminering innebär att en elev missgynnas direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Diskrimineringsgrunderna

- Kön: kvinnor, män och transsexuella kan bli diskriminerade p g a kön.
- Könsidentitet eller könsuttryck: Någon som inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.
- Etnisk tillhörighet, Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning definieras som varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Nedsättning kan också vara ett resultat av en skada/sjukdom, vara medfödd eller kan förväntas uppstå senare.
- Sexuell läggning utgår ifrån om man identifierar sig som homosexuell, heterosexuell, eller bisexuell.
- Ålder

Direkt diskriminering

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska det ha med någon av diskrimineringsgrunderna att göra.

Indirekt diskriminering

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad indirekt diskriminering. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande mellan elever som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är handlingar som kränker barns eller elevers värdighet. Kränkande behandlingar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och sociala medier. Kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden, utfrysning eller fysiskt våld. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Åtgärdande arbete då elev diskrimineras

I skolan är det bara huvudmannen eller personal som kan diskriminera en elev i juridisk bemärkelse då det förutsätter att det finns en maktbalans mellan parterna. Den skolpersonal som upptäcker eller får kännedom om diskriminering skall ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats av den som upptäcker diskriminering av elev skriver denne en incidentrapport och lämnar till rektor samt informerar elev/elevs mentor. Rektor fattar beslut om vidare åtgärder.

Åtgärdande arbete då elev utsätts för trakasserier och/eller sexuella trakasserier.

1. Den skolpersonal som upptäcker eller får kännedom om att en elev utsätts för trakasseri skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats av den som upptäcker händelsen skriver denne en anmälan i Draft it, vidtalar rektor samt informerar elev/elevs mentor. Om den aktuella händelsen behöver utredas vidare fattas beslut av rektor om vem som utreder, detta kan ske i samråd med elevhälsa.
2. Den som utreder händelsen talar med de involverade för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Om flera elever är involverade i händelsen talar de vuxna med eleverna och kontakt tas med elevernas vårdnadshavare.
3. Uppföljning görs och dokumenteras och rektor hålls fortlöpande informerad av den som utreder.
4. Rektor redogör för händelsen på efterföljande elevhälsa. Ärendet dokumenteras i PMO.
5. I de fall då trakasserier inte upphör kallar rektor både elev och vårdnadshavare till möte och en handlingsplan upprättas.
6. I de fall då disciplinära åtgärder är nödvändiga beslutas de utifrån skollagen (2010:800).
7. Vid misstanke om lagbrott polisanmäls händelsen.

Åtgärdande arbete vid kränkande behandling mellan elever:

1. Den skolpersonal som upptäcker eller får kännedom om en kränkning skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats av den som upptäcker kränkningen skriver denne en anmälan om kränkande behandling i Draft it samt informerar rektor och elev/elevs mentor. Anmälan når via Draft it huvudman enligt skollag (2010:800). Om kränkningen behöver utredas vidare fattas beslut av rektor om vem som utreder, i första hand mentor. Detta kan även ske i samråd med elevhälsa.
2. Den som utreder kränkningen talar med de involverade för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Om flera elever är involverade i kränkningen talar de vuxna med eleverna en och en. Denne tar även kontakt med elevens vårdnadshavare.
3. Uppföljning görs och dokumenteras och rektor hålls fortlöpande informerad av den som utreder.
4. Rektor redogör för kränkningen på efterföljande elevhälsa. Ärendet dokumenteras i PMO.
5. I de fall då kränkningar inte upphör kallar rektor både elev och vårdnadshavare till möte och en handlingsplan upprättas.
6. I de fall då disciplinära åtgärder är nödvändiga beslutas de utifrån skollagen (2010:800).
7. Vid misstanke om lagbrott polisanmäls händelsen.

Åtgärdande arbete vid kränkande behandling mellan personal och elev?

1. Händelsen anmäls till rektor. Rektor anmäler händelsen till huvudman enligt skollagen (2010:800).
2. Vårdnadshavare och mentor informeras.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet, i vissa fall i samråd med elevhälsa. Dokumentation görs i PMO.
4. Rektor följer upp ärendet med eleven och elevens vårdnadshavare.
5. Rektor följer upp ärendet med den personal som kränkt eleven. I vissa fall blir personalens fackliga representant eller personalsekreterare involverade.

I de fall då elev och vårdnadshavare inte känner att de är nöjda med handläggning av ärendet kan ärendet anmälas till Barn- och utbildningsnämndens klagomålshantering

Utvärdering av föregående års likabehandlingsarbete, läsåret 2022/2023

Under läsåret som varit har vi arbetat med följande delar för att främja arbetet på skolan;

Vårt mål var att upprätthålla trygghet och gemenskap på skolan. Vi fick fina resultat på både Skolinspektionens granskning av trygghet på nätet och Skolinspektionens trygghetsenkät till elever och vårdnadshavare. Vi har aktivt arbetat med våra gemensamma trivseldagar för att skapa och bibehålla trygghet mellan alla skolans elever och att all personal bygger relation till alla elever. Vi har haft värdegrundsarbete i våra klasser på olika sätt. Eleverna känner sig delaktiga och aktiva i beslut som tas vid elevråd, klassråd och detta arbete skapar trygghet i att vi arbetar tillsammans på skolan för att göra det tryggt för alla på både lektioner och raster.

På våra arbetslagsmöten har vi haft en punkt med elevvård där vi fört dialog kring elever som kämpar lite extra för tillfället och som vi som personal behöver hjälpas åt att stötta.

Vi upplever att vi vågar prata om svåra saker i klasserna vilket vi ser är en god effekt av att vi arbetat med värdegrundsfrågor under en längre tid.

Vi reagerar snabbt när vi hör eller ser situationer i skolan och på elevernas fritid som uppstått, både med samtal med berörda elever och vårdnadshavare. Vi har haft goda dialoger kring dessa frågor med vårdnadshavarna, både i enskilda ärenden och på föräldramöte och föräldraråd.

Vi har inte haft rastaktiviteter i den omfattning som vi önskat. Vi har medvetet sållat bort vissa aktivitetsdagar till förmån för andra fokusområden.

Över lag har eleverna upplevts trygga trots pågående renovering men vi tror oss se att det ändå påverkat några få negativt. Vi som personal har även påverkats indirekt av att skolgården ständigt ändrats, vi har inte haft tillgång till idrottshall och det har varit högre ljudnivå runt klassrummen periodvis. Detta ser vi kan påverka i form av lägre toleransnivåer som i sin tur kan leda till konflikter.

Målsättning och vision inför läsåret 2023/2024

Nulägesanalys: Vi har generellt få konflikter på skolan och vi upplever att stämningen är god. Detta tyder på en trygg miljö. Vi hör dock att språkbruket försämrats både gentemot varandra men också i det vardagliga språket. Detta behöver arbeta mera med på olika sätt.

Vi arbetar aktivt med aktiviteter som främjar lustfyllt lärande, trygghet och gemenskap t.ex. via gemensamma trivseldagar, fadderverksamhet över klassgränserna i olika former.

Mål:

Vårt övergripande mål är att upprätthålla den goda gemenskapen och tryggheten vi skapat på skolan samt uppmärksamma eleverna på deras språkbruk.

Vi strävar efter ett öppet och positivt klimat som ger en trygg och lustfylld miljö. Vi kommer att prioritera arbetet med gemensamma trivseldagar, arbete mellan klasserna samt upprätthålla trygghet på skolgården.

Förebyggande åtgärder

Det förebyggande arbetet kännetecknas av de specifika åtgärder som verksamheterna sätter in utifrån kartläggning och analys av verksamheten.

- Vi har en återkommande punkt om elevvård på vår dagordning på våra arbetslagsträffar.
- EHT och undervisningskonferenser
- Rast- och bussvärdar med västar, samt rastaktiviteter två gånger i veckan
- Gemensamma trivseldagar med alla elever
- Värdegrundsarbete i klasserna och på fritids
- Arbete med språkbruk i klasserna
- Återinföra språkbruk som en stående punkt på elevrådet
- Uppmärksamma vårdnadshavare på vårt arbete kring eleverna och deras språkbruk t.ex. i samband med föräldramöte och utvecklingssamtal.

Främjande arbete

Det främjande arbetet i verksamheterna för att undvika diskriminering/och eller kränkande behandling samt trakasserier skall bedrivas utan förekommen anledning, samt vara en naturlig del i det vardagliga arbetet. Förslag på insatser:

- Gemensamma trivseldagar och läspuffar/knuffar
- Kartläggning av otrygga områden på och i skolan samt områden där sämre språkbruk ofta förekommer
- Klassråd/elevråd
- Föräldraråd med vårdnadshavare, rektor och lärarrepresentanter

- Vi informerar vårdnadshavare om skolans pågående arbete på vårt föräldramöte
- Gemensam rörelse
- Fasta faddergrupper f-6

Plan över arbetet mot kränkande behandling

Rektor ansvarar för kartläggning under våren inför upprättande av efterföljande läsårsplan mot kränkande behandling.

Under hela läsåret är främjande och förebyggande likabehandlingsarbete en stående punkt på lokala elevhälsan, där tas också varje rapporterad incident upp. Arbetslaget har också detta som en stående punkt på sitt möte som berör det aktuella arbetet med elevvård/språkbruk/kränkningar där aktuellt arbete diskuteras och planeras.

Elevenkäter samt enkät till vårdnadshavare kring trygghet och trivsel genomförs i samtliga klasser enligt kommunens enkätplan.

Analys

Under detta läsår har vi arbetat gemensamt med våra tre ledord och trygghet på nätet. Arbetet med ”Hej framtid” har haft sin utgångspunkt i elevrådet och följts upp kontinuerligt i klasserna. Samtliga klasser har även arbetat med det utifrån det aktuella behovet i klassen.

Det har varit bra att utgå ifrån elevrådet som ”värd” för detta arbete eftersom samtliga klasser har arbetet utifrån en gemensam referensram.

Vi har stor nytta av att ha våra gemensamma trivseldagar och läspuffar som återkommer kontinuerligt under läsåret där eleverna blandas i olika grupsammansättningar och får umgås mellan klasserna. Vi ser att eleverna är måna om varandra och skapar goda relationer till varandra vilket skapar trygghet och goda relationer bland våra elever.

Att arbeta med kooperativt lärande i klasserna är numera en del av undervisningen. Vi ser att detta arbete främjar sammanhållningen i klasserna och att barnen skapar relationer till *alla* klasskamrater. Det blir lättare att gå in och ur olika grupsammansättningar när vi arbetar på detta vis.

Augusti

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling aktualiseras, samt fastställande av ordningsregler. Personal och elever är delaktiga, genom klassråd och elevråd. Rektor ansvarig.

Mentorerna informerar elever om planen mot diskriminering kränkande behandling vid terminsstart.

September/Oktober

Vårdnadshavare informeras och ges möjlighet att tycka till om planen vid första föräldramötet.

Planen mot kränkande behandling fastställs av rektor.

Skolans plan mot kränkande behandling ska finnas på Teams samt på skolans hemsida, rektor ansvarig.

Vårdnadshavare, elever och personal deltar i en enkät från Skolinspektionen (de år det är någon), rektor ansvarig för utlämning av länkar till mentorerna.

Brandövning, utrymningspromenad och tryggvandring genomförs.

Januari

Resultat av elevenkäten delges och analyseras. Insatser planeras.

Genomgång av planen mot kränkande behandling och ordningsregler i alla klasser.

Genomgång av incidentrapporter och anmälningar om kränkande behandling genomförs löpande.